

Hulp bij de aangifte 2017

Ons belastingstelsel onderscheidt drie vormen van inkomsten waarvoor aparte tarieven gelden, het boxenstelsel.

In box 1 vallen het inkomen uit werk, pensioen en uitkeringen. De inkomsten worden belast met een progressief tarief: hoe hoger het inkomen, hoe hoger het belastingpercentage (van 36,55% tot 52%; bij AOW'ers van 18,65% tot 52%). Aftrekposten vallen ook in deze box. Bij de eigen woning kan de betaalde hypotheekrente worden opgevoerd, maar wel na verrekening met de 'inkomsten' uit de eigen woning. Dat houdt in dat het eigenwoningforfait in mindering gebracht moet worden op de rente.

In box 2 vallen de inkomsten uit aandelen als iemand een 'aanmerkelijk belang' (ten minste 5% van de aandelen) in een nv of bv heeft. Het tarief is 25%.

In box 3 vallen de inkomsten uit vermogen, zoals spaargeld, vorderingen en beleggingen. De waarde van de eigen woning telt in deze box niet mee. Over deze bezittingen minus de schulden moet een fictief rendement aangegeven worden. Sinds 1 januari 2017 is dat niet meer 4%, maar een percentage dat afhankelijk is van de hoogte van het vermogen (zie par. 5.12). Daarover heft de fiscus 30% belasting. Deze vermogensrendementsheffing moet ook betaald worden als het werkelijk behaalde rendement lager of hoger is en zelfs als er sprake is van verlies. De fiscus kijkt niet naar de reële inkomsten en wil alleen het vermogen per 1 januari van het jaar van aangifte weten. Het vermogen aan het einde van het jaar is niet relevant. Iedere belastingplichtige heeft recht op €25.000 heffingvrij vermogen. Nadat de aangifte is ingevuld, berekent het programma automatisch de verschuldigde belasting in elke box. Vergeet de heffingskorting(en) niet (zie par. 10.4). Deze bedragen worden direct in mindering gebracht op de te betalen belasting, afhankelijk van de persoonlijke situatie. Niet alle kortingen worden automatisch berekend; sommige moeten aangevinkt worden.

Hulp bij het invullen

Wie er zelf niet uitkomt, kan hulp krijgen. Vakbonden, ouderenbonden en andere organisaties helpen hun leden in de aangifteperiode. Let erop dat daarvoor een machtigingscode nodig is, die is aan te vragen met je DigiD. Wie geen lid is van zo'n bond, kan op een lokaal belastingkantoor terecht. Een van de voorwaarden is dat je recht hebt op zorgtoeslag. De belastingkantoren werken alleen op afspraak, die gemaakt kan worden via de BelastingTelefoon. Informeer vooraf welke documenten en gegevens

bij deze afspraak noodzakelijk zijn. In grote steden zijn vaak belastingwinkels, waar vrijwilligers helpen met de aangifte. Informeer bij de gemeente naar de voorwaarden.

Bedenk voor het inschakelen van een belastingadviseur dat iedereen zich belastingadviseur kan noemen. Kies daarom bij voorkeur iemand die is aangesloten bij een organisatie van adviseurs die aan bepaalde opleidings- en kwaliteitseisen voldoen. Dit zijn bijvoorbeeld de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (www.nob.net), het Register Belastingadviseurs (www.rb.nl) en de Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen (www.noab.nl). Spreek van tevoren duidelijk af wat de adviseur gaat doen tegen welke prijs.

Belastingdienst

- Voor vragen – ook over toeslagen – kun je de BelastingTelefoon bellen (0800-0543). De BelastingTelefoon is bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 08.00 uur tot 20.00 uur en op vrijdag tot 17.00 uur. Het kan heel druk zijn. In het verleden was de dienst het best bereikbaar op donderdagochtend en aan het eind van de middag. Het bellen met de BelastingTelefoon is gratis. Let op, er zijn andere partijen met een naam die soms veel lijkt op 'BelastingTelefoon', die mensen naar betaalnummers laten bellen (vaak dure 0900-nummers).
- In 2018 loopt de aangifteperiode van 1 maart tot 1 mei, net als in eerdere jaren.
- Bijlagen meesturen met de aangifte kan niet, maar de bewijsstukken moeten wel bewaard worden. Denk aan rekeningen, overschrijvingen en jaaropgaven. De fiscus kan er later naar vragen.
- Als de aangifte voor 1 april wordt ingediend, wordt ze het snelst behandeld. Dat is handig voor wie geld terug verwacht, want de fiscus belooft dat deze snelle indieners voor 1 juli (eventueel voorlopig) het geld terugkrijgen. Bovendien is er dan geen sprake van heffingsrente voor wie moet bijbetalen.
- Wie de aangifte niet voor 1 mei kan inleveren, moet uitstel vragen (zie par. 1.1b). Dit kan digitaal of telefonisch.
- Controleer ook meteen via mijn.toeslagen.nl of er in de toeslagen aanpassingen nodig zijn voor 2017 of 2018. Wie te veel geld krijgt, moet dat later inclusief rente terugbetalen.
- Via de BelastingTelefoon wordt alleen persoonlijke informatie verstrekt als iemand zijn burgerservicenummer invoert. Bedenk wel dat de medewerkers het standpunt van de Belastingdienst vertegenwoordigen.
- Het is ook mogelijk via Twitter (@Belastingdienst) of Facebook (www.facebook.com/Belastingdienst) vragen te stellen aan de Belastingdienst. Online

geeft de Belastingdienst alleen antwoord op algemene vragen.

- De Belastingdienst is niet te benaderen via e-mail of privéberichten op Facebook of Twitter.
- Wie zich geregistreerd heeft bij MijnOverheid.nl ontvangt de meeste post digitaal. In MijnOverheid.nl kun je aangeven dat je een melding per e-mail wilt ontvangen als er een bericht klaar staat in de berichtenbox. Wat het onderwerp van het bericht is, blijft uit veiligheidsoverwegingen onvermeld.
- Wie daarom vraagt bij de Helpdesk Digitale Post (0800-235 83 52), kan op de lijst komen van mensen die papieren post (blauwe enveloppen) blijven ontvangen.

Bespaartips en aandachtspunten

Gehuwden en geregistreerde partners

Fiscale partners kunnen kiezen hoe ze sommige inkomsten en aftrekposten verdelen (zie hoofdstuk 9). Dat kan voordeel opleveren.

Geregistreerde partners

Wouter en Mieke zijn fiscale partners en hebben in 2017 €14.000 aan kosten en rente op een hypotheeklening betaald. Ze moeten €2000 bijtellen voor de eigen woning, zodat de aftrekpost €12.000 is. De helft van de woning is van Wouter, dus hij neemt €6000 in aftrek. Hij verdient niet zo veel en valt in box 1 in de eerste schijf van 36,55%. Als Wouter de aftrekpost van €6000 zou opgeven, krijgt hij €2193 terug. Mieke verdient veel meer en valt in de hoogste schijf met 50% aftrek over de rente, zij krijgt €2980 terug. Samen krijgen ze dan €5173 terug. Door de volledige €12.000 aan Mieke toe te delen en bij haar aangifte op te geven, krijgen Wouter en Mieke samen €5960 terug. Dat is bijna €800 meer.

In de aangifte over 2017 wordt het inkomen in box 3 niet meer berekend als 4% van het belaste vermogen, maar is het afhankelijk van de hoogte van het vermogen. Hoe meer vermogen, hoe hoger het (fictieve) inkomen. Het verdelen daarvan is dus extra belangrijk, omdat de totale belasting voor het gezamenlijk aan te geven inkomen in box 3 daardoor behoorlijk kan verschillen (zie par. 5.12 voor voorbeelden). Wie samenwoont, is soms tegen wil en dank fiscaal partner. Wie eenmaal fiscaal partner is, komt daar niet zo gemakkelijk vanaf. Zelfs ongehuwd samenwonenden moeten apart gaan wonen als zij niet langer elkaars fiscale partner willen zijn. Als er sprake is van een samengesteld gezin, is ook moeilijk te ontkomen aan fiscaal partnerschap.

Nog twee aandachtspunten met het oog op de erfbelasting: als ongehuwde partners van elkaar willen erven, is een testament noodzakelijk. Sinds 2011 geldt de extra voorwaarde om als partner te worden aangemerkt voor de erfbelasting dat er een notarieel samenlevingscontract moet zijn met wederzijdse zorgverplichting. Als partners voorafgaand aan het overlijden vijf jaar op hetzelfde adres stonden ingeschreven, is een notarieel samenlevingscontract niet vereist. Daarnaast moeten twee personen, om als partner te worden aangemerkt voor de erfbelasting, in de gemeentelijke basisadministratie op één adres staan ingeschreven. Bij een overlijden moeten samenwoners minstens zes maanden op hetzelfde adres in de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven hebben gestaan. Wie aan deze voorwaarden voldoet, wordt als partner aangemerkt voor de erfbelasting en komt voor de hogere vrijstelling in aanmerking.

AOW'ers

Als een van de partners AOW'er is, is het verstandig goed te kijken naar de verdeling van inkomen en aftrekposten.

AOW'er en specifieke zorgkosten

Teun is AOW'er, zijn partner Erika niet. Teun heeft pensioeninkomen in box 1 en Erika heeft alleen inkomen in box 3 (spaargeld). Ze hebben samen, na aftrek van de niet-aftrekbare drempel (zie par. 7.3a), €10.000 uitgegeven aan niet-vergoede ziektekosten. Aangezien ze fiscale partners zijn, mogen ze kiezen aan wie ze die uitgaven voor specifieke ziektekosten toedelen. Als ze aan Erika toegedeeld worden, belanden ze in box 3 en krijgt ze maximaal 30% terug (€3000). Als de kosten aan Teun toegedeeld worden, vallen ze in box 1. Valt hij in de 40,80%-schijf, dan krijgt hij €4080 terug, dat is €1080 meer. Heeft AOW'er Teun weinig inkomen in box 1 en valt hij in de laagste schijven in deze box (18,65% of 22,50%), dan is het voordeliger de aftrekpost aan Erika toe te delen.

Alleenstaanden

Voor een alleenstaande is het veel moeilijker om met slimme trucjes bij de aangifte belasting te besparen. Het is vooral zaak al tijdens het lopende belastingjaar de inkomensgrenzen in de gaten te houden, bijvoorbeeld voor het verkrijgen van een toeslag, een heffingskorting of een aftrekpost.

Minderjarige kinderen

Als minderjarige kinderen (tot 18 jaar) inkomsten uit werk of een uitkering hebben, moeten ze daarvan zelf aangifte doen. Hun vermogen wordt wel verrekend via en opgegeven in de aangifte van hun ouders. Meerderjarige kinderen moeten zelfstandig aangifte doen van al hun inkomsten en eventuele vermogen boven de €25.000.

Praktische aangiftetips

- Controleer alle voorgevulde gegevens, vooral de informatie over de eigen woning en de spaar- en banktegoeden.
- Houd een kopie van de vorige aangifte bij de hand. De aangifte van vorig jaar is terug te vinden na het inloggen bij Mijn Belastingdienst, in het tabblad 'Correspondentie'.
- Het is altijd goed de aangifte na afloop nog eens door te lezen en te vergelijken met die van vorig jaar. Zijn er grote verschillen met vorig jaar, kijk dan of die te verklaren zijn. Misschien ben je aftrekposten vergeten of heb je voor 2017 een aftrekpost opgevoerd die achteraf gezien ook in eerdere jaren gebruikt had kunnen worden. Als dat het geval is, kun je de aangiften van maximaal vijf jaar geleden nog herzien.
- Pas je nog iets aan in een eerdere aangifte en heb je een fiscaal partner, vergeet dan niet daarna te controleren of de verdeling nog steeds optimaal is. Neem dat ook mee in je verzoek om ambtshalve herziening.
- Maak na het invullen een print van de aangifte voordat je haar verstuurt. Linksonder in het aangiftevenster staat het icoontje van een printer met de woorden 'Afdrukken (pdf)'. Als je daarop klikt, verschijnt er een nieuw scherm. Hier krijg je de keuze tussen het afdrukken van de hele aangifte of alleen het overzicht van de berekening. Kies voor de hele aangifte. Je ziet dan eerst wat je hebt ingevuld en vervolgens is er een compleet overzicht van de berekening.
- Je kunt deze pdf ook openen en vervolgens opslaan. Dan kun je hem na het uitloggen rustig op je computer bekijken.
- De aangifte is aangekomen bij de Belastingdienst als er een ontvangstbevestiging op het scherm van de computer is verschenen. Dit is ook te controleren in het tabblad 'Home' bij 'Mededelingen'.
- Wie later nog een fout ontdekt, kan de aangifte aanpassen en opnieuw indienen. Zolang de Belastingdienst nog geen aanslag heeft opgelegd, geldt de laatst ingediende aangifte. Ook als die na de deadline van 1 mei is ingestuurd. Controleer de aanslag in dat geval wel. Ook de medewerkers van de Belastingdienst zijn mensen en maken soms fouten.

Overlijden

Na het overlijden moet vaak nog aangifte inkomstenbelasting voor de overledene worden gedaan. Dat moet gebeuren vóór het indienen van de aangifte erfbelasting. Nog te betalen inkomstenbelasting is namelijk een schuld waarmee rekening

moet worden gehouden bij de aangifte erfbelasting. De aangifte inkomstenbelasting voor een overledene wordt gedaan met behulp van een F-biljet. Het elektronische aangifteprogramma kan wel gebruikt worden om berekeningen en de optimale verdeling te maken, maar de aangifte van de overledene mag niet ondertekend en ingestuurd worden. De gegevens moeten overgenomen worden op het papieren F-biljet. De aangifte moet samen met de vertegenwoordiger van de erfgenamen gedaan worden. In veel gevallen is dat de fiscale partner (zie par. 2.16). Wie als erfgenaam bij zijn eigen aangifte te maken heeft met een erfenis die op 1 januari nog niet was afgehandeld (we spreken dan van een onverdeelde boedel), moet het deel waar hij recht op heeft al opgeven als vermogen in box 3. Als er een woning in het deel zit, moet die opgegeven worden bij 'tweede woning'; saldi op bankrekeningen worden opgegeven bij 'bankrekening'. Op dat moment moet dus al vermogensrendementsheffing in box 3 betaald worden over gelden die nog niet zijn ontvangen. De schulden mogen natuurlijk ook aangegeven worden in box 3, net als de erfbelastingsschuld. Er geldt een uitzondering als het gaat om de situatie waarin de langstlevende ouder alle goederen of het vruchtgebruik erft (zie par. 5.2d).

Voorlopige teruggaaf

Wie aftrekposten heeft, zoals betaalde hypotheekrente voor het eigen huis, of recht heeft op een of meer heffingskortingen, zou daar ruim een jaar op moeten wachten, omdat er pas in het volgende jaar aangifte kan worden gedaan. Dat is niet nodig. Er kan al een voorlopige teruggaaf aangevraagd worden. Dit kan in Mijn Belastingdienst, met het onlineformulier 'Voorlopige aanslag'. Vraag niet te veel terug, anders moet je het teveel – eventueel verhoogd met heffingsrente – terugbetalen. In het verleden kon het interessant zijn om geen voorlopige teruggaaf aan te vragen en het te ontvangen belastingbedrag in één keer terug te krijgen nadat er aangifte was gedaan. De Belastingdienst vergoedde dan rente. Dit was ook wel bekend als 'sparen bij de fiscus'. Sinds 2012 is dit veranderd. Vanaf dat jaar wordt over het bedrag dat je in één keer terugkrijgt, in de regel dus vóór 1 juli na afloop van het belastingjaar, geen rente meer vergoed.

Aftrekpost vergeten

Wie bij de belastingaangifte een aftrekpost over het hoofd heeft gezien, kan daarop terugkomen. Zolang de inspecteur nog geen aanslag heeft opgelegd, kan de aangifte eenvoudigweg opnieuw ingediend worden. De Belastingdienst gaat dan uit van de laatst ingediende aangifte. Controleer wel of de goede aangifte is gebruikt, want ook bij de Belastingdienst wordt weleens iets over het hoofd gezien.

Is de aanslag al binnen, maar is de bezwaartermijn nog niet verlopen, dan kan daartegen (online) bezwaar gemaakt worden. Dit kan door een brief te sturen waarin je verzoekt de aftrekpost alsnog mee te nemen, maar ook door de onlineaangifte opnieuw te versturen en daarin de vergeten aftrekpost alsnog op te nemen.

Staat de aanslag al definitief vast, maak dan toch bezwaar

en verzoek om alsnog rekening te houden met de vergeten aftrekpost. Doe de bezwaarcheck (zoek op deze term op de site van de Belastingdienst). Hierbij gelden de regels voor een ‘verzoek tot ambtshalve vermindering’ (zie par. 11.7a). Als duidelijk is dat het meenemen van de vergeten aftrekpost tot een andere aanslag zou hebben geleid, moet de inspecteur aan zo’n bezwaar tegemoetkomen. Het kan tot vijf jaar na het einde van het jaar van de aanslag ingediend worden. In bijzondere gevallen kunnen andere termijnen gelden. Kijk hiervoor op de site van de Belastingdienst. Nieuwe jurisprudentie of nieuw beleid is overigens geen reden voor vermindering of teruggaaf van belasting als de aanslag al definitief vaststaat.

Klagen

Na het indienen van de aangifte duurt het even voordat de fiscus reageert met het opleggen van de definitieve aanslag. Binnen drie maanden nadat de Belastingdienst de aangifte

heeft ontvangen, zal hij wel een voorlopige aanslag of teruggaaf opleggen. Vaak gebeurt dit al voor 1 juli, als er op tijd aangifte is gedaan. Als de aangifte niet klopt, kan het zijn dat dit bedrag later moet worden terugbetaald.

Wie het niet eens is met de aanslag, kan een bezwaarschrift indienen. Wordt het bezwaar afgewezen, dan is een gang naar de rechter mogelijk (zie ook par. 11.7). Blijft een reactie van de fiscus uit binnen de wettelijke termijn – dat is zes weken na afloop van de bezwaartermijn (deze termijn mag met nog eens zes weken worden verlengd door de fiscus) – dan kan hij in gebreke gesteld worden. De fiscus krijgt dan nog twee weken de tijd om een beslissing te nemen. Indien hij dan nog niet reageert, is er recht op een dwangsom.

Wie een klacht heeft over het gedrag van een belastingambtenaar kan daarvoor, nadat hij bij de fiscus zelf schriftelijk heeft geklaagd met het klachtenformulier, terecht bij de Nationale ombudsman in Den Haag. Kijk op www.nationaleombudsman.nl.

ZELF JE AANGIFTE DOEN?

De Belastinggids 2018 loodst je stap voor stap door je aangifte inkomstenbelasting 2017. Van hulp bij het invullen tot persoonlijke bespaartips.

consumentenbond.nl/belastinggids2018

BESTEL DIRECT